

Michał Chodkowski
Adwokat, partner,
Łaszczuk i Wspólnicy.

Zmiany w zasadach zatrudniania cudzoziemców

W kwietniu 2016 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozpoczęło przygotowania do zmian w zasadach zatrudniania cudzoziemców. Opublikowany projekt ustawy, oprócz zmian w obecnie obowiązujących zasadach wydawania zezwoleń na pracę, przewiduje wprowadzenie dwóch nowych rodzajów zezwoleń: na pracę sezonową i na pracę krótkoterminową.

Celem projektu ustawy jest wdrożenie do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/3 z 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego. W związku z implementacją dyrektywy zakładane jest wprowadzenie zmian do ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zgodnie z projektem zezwolenie na pracę sezonową jest wymagane, jeżeli cudzoziemiec wykonuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracę sezonową na podstawie umowy z podmiotem, którego siedziba lub miejsce zamieszkania albo oddział, zakład lub inna forma zorganizowanej działalności znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zezwolenie na pracę sezonową miałyby być wydawane na czas określony – nie dłuższy niż osiem miesięcy w ciągu roku. Zakładane jest przy tym, aby w sprawach tego rodzaju zezwolenie organem właściwym był starosta.

Zakres prac sezonowych ma zostać określony w rozporządzeniu, przy czym podczas jego ustalania ministrowie zobowiązani będą uwzględnić podklasy działalności (według klasyfikacji PKD), w których jest wykonywana praca sezonowa, a także wyższe zapotrzebowanie na siłę roboczą w niektórych okresach roku.

LIKwidacja SYSTEMU OŚwiadczeń

O ZAMiARZE POWIERZENIA PRACY

W uzasadnieniu projektu wskazano, że jednym z jego celów jest ograniczenie nadużyć i uszczelnienie procedury dotyczącej pracy krótkoterminowej wykonywanej przez obywateli sześciu państw: Republi-

ki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy – na podstawie oświadczenia podmiotu powierzającego pracę o zamiarze jej powierzenia cudzoziemcowi, zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy (PUP). Nadużycia dotyczą przede wszystkim coraz częściej sygnalizowanych przez powiatowe urzędy pracy przypadków ubiegania się o zarejestrowanie oświadczeń przez osoby, które nie zamierzają powierzać pracy cudzoziemcom, lecz wyłącznie osiągnąć korzyść majątkową z tytułu „umożliwienia” cudzoziemcowi wjazdu do Polski.

Zezwolenia na pracę krótkoterminową mają przeciwdziałać nadużyciom.

W obecnym stanie prawnym brak jest efektywnych instrumentów, które mogłyby przeciwdziałać takim niepożądanym zjawiskom. W praktyce, jako remedium na tę sytuację, proponuje się zastąpienie dotychczasowego systemu oświadczeń systemem zezwoleń na pracę krótkoterminową. Projekt zawiera zamkniętą listę podmiotów, które mogą ubiegać się o wydanie zezwolenia na pracę krótkoterminową. Oprócz podmiotów prowadzących działalność rolniczą, statutową lub zamierzających powierzyć cudzoziemcowi pracę w gospodarstwie domowym, o wydanie zezwolenia mogą ubiegać się wyłącznie podmioty prowadzące działalność gospodarczą przez co najmniej 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku albo przez okres krótszy niż 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku, ale zatrudniające

na podstawie umowy o pracę co najmniej jednego pracownika przez okres co najmniej trzech miesięcy. W praktyce podmioty rozpoczynające działalność gospodarczą nie będą zatem mogły skorzystać z możliwości zatrudnienia cudzoziemca. Wydawanie zezwoleń na pracę krótkoterminową zakładane jest na czas nie dłuższy niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym, z uwzględnieniem okresów poprzednio udzielonych zezwoleń na pracę krótkoterminową dla danego cudzoziemca. Organem właściwym w tych sprawach, podobnie jak przy pracy sezonowej, byłby starosta.

Na obecnym etapie trudno ocenić, jakie dokładnie skutki przyniesie proponowana w projekcie zmiana zasad wykonywania pracy krótkoterminowej przez cudzoziemców w Polsce. Nie ulega jednak wątpliwości, że wprowadzenie trybu zezwoleniowego, oprócz pozytywnego efektu w postaci przeciwdziałania niepożądanym zachowaniom, w większym stopniu sformalizuje postępowania i może wydłużyć czas oczekiwania na zakończenie procedury związanej z uzyskaniem przez cudzoziemca uprawnienia do pracy krótkoterminowej w Polsce.

PODSUMOWANIE

Pomiędzy momentem ukończenia pracy nad niniejszym artykułem a chwilą, kiedy trafi on do rąk czytelników, minie zapewne kilka tygodni. W tym czasie prace nad projektem będą toczyły się dalej i nie można wykluczyć zmian w jego treści, jak również rychłego uchwalenia nowelizacji. Dlatego każdy, kto zatrudnia lub zamierza zatrudniać cudzoziemców, powinien zachować czujność i upewnić się, co do ostatecznego kształtu zmian, gdy tylko proces legislacyjny się zakończy.

